Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 90 (7651) | Субота, 20 мая 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Ад Совецкага Інформбюро. Аператыўная зводка за 19 мая. (1 стар.).

Прыём Маршалам І. В. Сталіным югаслаўскіх генералаў Тэрэзіча і Джыласа. (1 стар.).

Па Совецкаму Саюзу. (1 стар.).

Былінскі. — Вялікая гаспадарча-палітычная задача. (2 стар.).

Цыганкоў.—Не здадзім першынство. (2 стар.).

Сорын. — Няўхільна клапаціцца аб патрэбах працоўных. (2 стар.).

Сувалаў. — Больш будаўнічых матэрыялаў. (2 стар.).

Кудзенка. — Адрадзім былую славу арцелі. (2 стар.).

Е. Уралава. — Узорна правесці іспыты ў школах. (3 стар.).

А. Арлоўскі. — Раўняцца па перадавых. (3 стар.).

І. Дзянісава. — За сярэдняй лічбай. (3 стар.).

І. Кольбе, Н. Ашанін.—Перадавы калектыў чыгуначнікаў. (3 стар.).

І. Дзянісаў. — Канец варожага бронепоезда. (4 стар.).

М. Берковіч. — Самадзейныя мастакі ўзяліся за працу. (4 стар.).

Налёт авіяцыі саюзнікаў на Берлін. Ваенныя дзеянні ў Італіі. (4 стар.).

Большэвіцкая ўвага мясцовай прамысловасці і промкааперацыі

Днямі адбылася нарада работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі вызваленых раёнаў Беларусі, скліканая СНК БССР і ЦК КП(б)Б. На нарадзе з усёй астратой і сур'ёзнасцю былі абмеркаваны пытанні і намечаны мерапрыемствы па аднаўленню і пашырэнню вытворчасці прамысловых вырабаў, якія базіруюцца на мясцовай сыравіне.

Партыя і ўрад заўсёды надавалі сур'ёзную ўвагу і паўсядзённа праяўлялі клопаты аб развіцці мясцовай прамысловасці, павелічэнні вырабу тавараў шырокага спажывання, палепшанні абслугоўвання бытавых патрэб працоўных. Да вайны гэтая галіна народнай гаспадаркі дасягнула ў нашай рэспубліцы значнага развіцця і росквіту. Дастаткова сказаць, што па 40 раёнах Гомельскай, Магілеўскай, Палескай і Віцебскай абласцей, якія ўжо вызвалены ад нямецкай акупацыі, у 1940 годзе выпуск валавай прадукцыі прадпрыемствамі мясцовай прамысловасці і промкааперацыі складаў 212.133 тысячы рублёў.

Нямецка-фашысцкія акупанты разбурылі, спалілі і абрабавалі народную гаспадарку Беларусі, амаль поўнасцю знішчылі прадпрыемствы мясцовай прамысловасці і промкааперацыі.

На вызваленай тэрыторыі Беларусі прадстаіць велізарная работа па стварэнню прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі, трэба наладжваць выраб рэчаў шырокага спажывання і хатняга ўжытку для патрэб абрабаванага нямецкімі захопнікамі насельніцтва.

Гэтая задача, якая мае велізарнае палітычнае і эканамічнае значэнне, устала перад нашымі гаспадарчымі, абласнымі і раённымі партыйнымі і совецкімі арганізацыямі з першых-жа гадзін аднаўлення совецкай улады. За прайшоўшы час пасля выгнання немцаў на вызваленай тэрыторыі Беларусі ўжо адроджаны і пушчаны ў ход рад райпромкамбінатаў, майстэрняў і промарцеляў. Працоўныя Гомельшчыны, Магілеўшчыны, Віцебшчыны і Палесся атрымалі першую прадукцыю тавараў шырокага спажывання. Ужо вядомы назвы лепшых прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі, дзе дабіліся добрых вынікаў працы. Гэта Чэрыкаўскі і Клімавіцкі райпромкамбінаты, Асавецкая ганчарная арцель, Гадзілавіцкая промарцель (Гомельская вобласць) і інш.

Аднак, зробленае ні ў якім разе не вырашае пастаўленай задачы. Справа з развіццём мясцовай прамысловасці, з выкарыстаннем унутраных рэсурсаў абстаіць яшчэ нездавальняюча. Рэспубліка наша багата разнастайнай мясцовай сыравінай. На базе яе можна вырабляць розныя будаўнічыя матэрыялы, мэблю, скураныя вырабы, пасуду, харчовыя прадукты і г. д. Выраб гэтых рэчаў можна і трэба наладзіць літаральна ў кожнай вобласці, у кожным раёне. Каб гэтага дабіцца патрэбна толькі ініцыятыва, настойлівасць і жаданне перамагаць цяжкасці, неабходна сур'ёзная і паўсядзённая ўвага да гэтай важнай галіны вытворчасці.

Трэба прызнаць, што кіраўнікі мясцовай прамысловасці і промкааперацыі яшчэ не ўзяліся па-сур'ёзнаму за аднаўленне сваіх прадпрыемстваў, за вывучэнне і скарыстанне мясцовай сыравіны. Няма дастатковай увагі да гэтай важнейшай справы з боку мясцовых, партыйных і совецкіх арганізацый, хаця ва ўмовах ваеннага часу мясцовая прамысловасць набыла асабліва важнае значэнне. Толькі гэтым можна тлумачыць тое становішча, што ў радзе вызваленых раёнаў рэспублікі яшчэ зусім не створаны райпромкамбінаты (Віцебская вобласць, Нараўлянскі і Ельскі раёны Палескай вобласці і інш.), што толькі ў нязначнай колькасці раёнаў наладжана вытворчасць будаўнічых матэрыялаў, ганчарнай пасуды, бляшанай пасуды і т. д.

Трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу на развіццё мясцовай прамысловасці і промкааперацыі! Стварыць больш прадпрыемстваў па вырабу прадукцыі шырокага спажывання, рэчаў неабходных фронту! Неабходна дабіцца, каб вытворчы план выконваўся ў натуральным выражэнні і ў асартыментным разрэзе. Задача—паўсямесна арганізаваць вытворчасць прасцейшай мэблі—сталоў, крэслаў, шафаў, нескладанага сельгасінвентара.

Да вайны ў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі было шмат спецыялістаў. Зараз частка іх яшчэ знаходзіцца ў эвакуацыі, частка са зброяй у руках абараняе Радзіму. Таму трэба строга па прызначэнню выкарыстоўваць кожнага спецыяліста, які ёсць на прадпрыемстве, прымацаваць да іх вучняў, стварыць майстрам неабходныя ўмовы для плённай работы.

Нарада прыняла зварот да ўсіх работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі з заклікам— хутчэй аднавіць прадпрыемствы, прамысловыя арцелі па вырабу прадукцыі на базе мясцовай сыравіны. Няма ніякага сумнення, што гэты заклік будзе горача падхоплены. Дадзім больш прадукцыі неабходнай фронту, вызваленаму насельніцтву, дапаможам нашай гераічнай Чырвонай Арміі хутчэй разграміць ненавісных нямецка-фашысцкіх захопнікаў!

ПРАЦЯГВАЮЦЬ СЕЯЦЬ ЗВЫШ ПЛАНА

ЧЭРЫКАЎ, 15 мая. (БЕЛТА). Многія калгасы раёна, закончыўшы сяўбу ранніх яравых культур, працягваюць пасяўныя работы. У сельгасарцелях Ушакоўскага сельсовета засеяна звыш плана больш 30 гектараў. Калгас «Будаўнік», Езерскага сельсовета, перавысіў план сяўбы на 16 гектараў і зараз паспяхова заканчвае пасадку бульбы. Усе пасевы прыняты інспектарам па якасці з добрай ацэнкай.

НА ДОШКУ ПАЧОТА

КАСЦЮКОВІЧЫ, 19 мая. (БЕЛТА). За паспяховае правядзенне сяўбы ільну і ранніх яравых культур сельгасарцелі Самацэвіцкага і Хоцімскага сельсоветаў занесены на раённую дошку пачота перадавікоў сельскай гаспадаркі.

Перадавому ў раёне Самацэвіцкаму сельсовету прысуджан пераходны сцяг райкома партыі і райвыканкома, а таксама грашовая прэмія.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 19 МАЯ

На працягу 19 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 18 мая нашы войскі падбілі і знішчылі 14 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 43 самалёты праціўніка.

Прыём Маршалам І. В. СТАЛІНЫМ югаслаўскіх генералаў Тэрэзіча і Джыласа

19 мая Маршал Совецкага Саюза І. В. Сталін прыняў прадстаўнікоў народна-вызваленчай арміі Югаславіі—главу ваеннай місіі генерала **Тэрзіча** і члена ваеннай місіі генерала **Джыласа.**

Ад Совета Народных Камісараў Саюза ССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР, у сувязі са смерцю Свяцейшага Патрыярха Маскоўскага і ўсея Русі **Сергія,** выразіў Свяшчэннаму Сіноду Рускай Праваслаўнай Царквы сваё глыбокае спачуванне.

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

Рэканструкцыя Варашылаўграда

Спецыяльная брыгада архітэктараў распрацавала генеральны план рэканструкцыі Варашылаўграда. У першую чаргу будзе ўпарадачан цэнтр. Мяркуецца разбіць новы парк культуры і адпачынку. Намечана значнае пашырэнне трамвайных ліній.

—О—

АДНОЎЛЕНАЯ ШАХТА ДАСЯГНУЛА ДАВАЕННАГА ЎЗРОЎНЮ ВЫТВОРЧАСЦІ

Адноўленая шахта «Нова-Мушкетава» трэста «Будзённаўвугаль» (Данбас) дасягнула даваеннага ўзроўню вытворчасці. Лепш за ўсіх працавала ў гэты дзень брыгада вядомага забойшчыка Сцяпана Рубана. За 8 гадзін яна выканала заданне на адбіўцы вугалю на 204 процанты. Дзве нормы дала брыгада забойшчыкаў Арцёмава.

15 мая шахта выканала сутачнае заданне на 117 процантаў.

Звеннявая калгаса «Банінскі рабочы» Агдамскага раёна, Азербайджанскай ССР, комсамолка Надзірава Гейгез Гумбат кізы, узнагароджаная ордэнам Леніна.

Фото **Седых.** (Фотахроніка ТАСС).

Падрыхтоўка да чэхаўскіх дзён

Усесаюзны камітэт абмеркаваў мерапрыемствы па правядзенню 40-гадовага юбілею з дня смерці А. П. Чэхава.

У пачатку чэрвеня склікаецца агульны сход акадэміі педагагічных навук, на якім будуць заслуханы даклады, прысвечаныя творчасці пісьменніка. Пры дзяржаўным літаратурным музеі арганізуецца выстаўка чэхаўскіх рукапісных фондаў.

Дзяржаўнае выдавецтва мастацкай літаратуры выпускае да юбілею рад выданняў твораў пісьменніка.

—О—

НАВІГАЦЫЯ НА ПАЎНОЧНАЙ ДЗВІНЕ

Пачалася навігацыя на рацэ Паўночная Дзвіна. Дзесяткі параходаў паўночнага рачнога параходства, карыстаючыся высокім уздымам вады, выйшлі ў вярхоўе рэк Вычагда, Вага і Пенега.

У вярхоўях Паўночнай Дзвіны сплаўшчыкі прыступілі да фарміравання плытоў лесу.

Месячнік па збору сельгасінвентара

Больш 350 комсамольска-маладзёжных брыгад Запарожскай вобласці ўдзельнічаюць у месячніку па збору і рэстаўрацыі дэталяў сельгасмашын і ўборачнага інвентара. Яны сабралі 588 камбайнаў, частка якіх ужо адрамантавана.

Ва многіх МТС створаны комсамольска-маладзёжныя аднаўленчыя брыгады. У першай Бердзянскай МТС іх сіламі пабудаваны новы корпус для майстэрні, сабраны і адрамантаваны варштаты. У Арэхаўскай МТС моладзь аднавіла такарны, кавальскі і слясарны цэхі.

АГЛЯД ТВОРЧАСЦІ АРМЯНСКІХ АШУГАЎ

Домам народнай творчасці сумесна з кіраўніцтвам па справах мастацтва Арменіі арганізаван агляд творчасці армянскіх гусанаў-ашугаў у перыяд Айчыннай вайны. Прыбыўшыя ў Эрыван з 20 раёнаў рэспублікі гусаны пасля першага і другога тураў прымуць удзел у паказальных канцэртах.

ВЫКАНАЛІ ПЛАН СЯЎБЫ ЦУКРОВЫХ БУРАКОЎ

Калгасы Арменіі на 10 дзён раней, чым у мінулым годзе, завяршылі план сяўбы цукровых буракоў. Асноўныя раёны, якія сеюць цукровыя буракі,—Дузкендзкі і Арцікскі—закончылі сяўбу на месяц раней, чым у мінулым годзе.

Закончылі сяўбу цукровых буракоў калгасы і соўгасы Алтайскага краю.

Хутчэй адрадзім мясцовую прамысловасць і промкааперацыю!

(На рэспубліканскай нарадзе работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі вызваленых раёнаў БССР)

Вялікая палітычна-гаспадарчая задача

(З даклада першага намесніка старшыні СНК БССР тав. І. С. Быліцкага)

У вызваленых гарадах і раёнах БССР разгарнуліся вялікія аднаўленчыя работы. Ідзе аднаўленне дзесяткаў прадпрыемстваў лясной, шкляной, станкабудаўнічай, тэкстыльнай, лёгкай, харчовай прамысловасці, прамысловасці будматэрыялаў і іншых галін. Адроджаны і адраджаюцца сотні прадпрыемстваў, майстэрняў і арцеляў па вытворчасці тавараў шырокага спажывання.

З дня выгнання немцаў па 1 красавіка гэтага года ў вызваленых раёнах БССР адноўлены і працуюць 150 прадпрыемстваў мясцовай раённай прамысловасці, 258 майстэрняў Белкаапромсовета, 25 арцеляў Белкалеспромсаюза. Гэта толькі пачатак. Адным з сур'ёзных недахопаў у рабоце па аднаўленню мясцовай прамысловасці і промкааперацыі з'яўляецца тое, што ў большасці раёнаў не арганізавана вытворчасць мэблі, металічных вырабаў шырокага спажывання і дробнага сельгасінвентара.

Вытворчасць ганчарных вырабаў арганізавана мясцовай прамысловасцю толькі ў пяці раёнах: у Гомельскай вобласці—3 майстэрні, у Палескай і Віцебскай—па адной майстэрні. Выраб простай мэблі арганізаваны толькі ў 11 раёнах. Дастаткова сказаць, што ў Палескай вобласці пакуль што няма ніводнай майстэрні па вырабу мэблі.

Вытворчасць цэглы арганізавана толькі ў 5 раёнах, а ў Віцебскай і Палескай абласцях гэтай вытворчасцю яшчэ зусім не займаюцца.

Мылаварная вытворчасць арганізавана толькі ў адным раёне Гомельскай вобласці, выраб бочкатары—у адным раёне Віцебскай вобласці.

Так-жа, прыкладна, абстаіць справа з арганізацыяй выпрацоўкі прадметаў шырокага спажывання і па сістэме промкааперацыі. Амаль зусім не разгорнута сетка такіх галін прамысловасці, як тэкстыльная, металічная, хімічная, харчовая і трыкатажная. Вытворчасць чарніла і гуталіна арганізавана толькі ў 8 раёнах.

Трэба заўважыць, што Белкалеспромсаюз (старшыня тав. Нехаеў) мала зрабіў па аднаўленню прамысловасці сваёй сістэмы. На 1 мая 1944 года арганізавана толькі 25 арцеляў.

Беларусь багата грыбамі, дзікарастучымі ягадамі, жалудамі, што стварае магчымасці для шырокай арганізацыі на базе іх вытворчасці харчовых прадуктаў: безалкагольных напіткаў, патакі і іншых харчовых прадуктаў. Усё-ж гэтаму пытанню пакуль не надаецца сур'ёзная ўвага. Да гэтага часу ў раёнах і гарадах не арганізавана нават вытворчасць безалкагольных напіткаў.

Зусім дрэнна ў раёнах з арганізацыяй вытворчасці будаўнічых матэрыялаў. Гэта ў той час, калі ў іх адчуваецца велізарная патрэба.

Неабходна неадкладна і шырока разгарнуць работы па вытворчасці цэглы шляхам арганізацыі невялікіх цагельных заводаў з напольнымі печамі, заводаў па выпрацоўцы вапны, па вытворчасці кровельных матэрыялаў. Неабходна арганізаваць майстэрні і невялікія заводы па выпрацоўцы будаўнічых дэталяў—аконных пераплётаў, дзвярэй, налічнікаў і інш.

Недастаткова вядзецца работа па пашырэнню існуючых майстэрняў, арцеляў, камплектаванню іх кадрамі, у выніку чаго ў большасці майстэрняў і арцеляў працуе невялікая колькасць рабочых. Гэта сведчыць аб тым, што слаба яшчэ пастаўлена работа па кааперыраванню членаў арцеляў, па прыцягненню жанчын і інвалідаў Айчыннай вайны ў вытворчасць, па арганізацыі індывідуальнага і брыгаднага вучнёўства.

Галоўнай прычынай слабага ходу работ па аднаўленню прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі з'яўляецца тое, што некаторыя райвыканкомы, кіраўнікі гэтых галін, усё яшчэ недаацэньваюць вастраты, гаспадарча-палітычнага значэння справы задавальнення патрэб насельніцтва ў таварах шырокага спажывання. Толькі непаваротлівасцю кіраўнікоў мясцовых арганізацый і недаацэнкай імі пытання забеспячэння насельніцтва рэчамі хатняга ўжытку можна тлумачыць той факт, што да апошняга часу не арганізаваны райпромкамбінаты ў Віцебскай вобласці. Рагачоўскім раёне Гомельскай вобласці, Нараўлянскім і Ельскім раёнах Палескай вобласці. Толькі гэтым можна тлумачыць частую змену кіраўнікоў прадпрыемстваў. Напрыклад, за тры месяцы 1944 года ў Гомельскім сельскім раёне змянілася пяць дырэктараў райпромкамбіната. У Свяціслаўскім раёне змяніліся тры дырэктары, у Добрушскім і Клімавіцкім—па два і г. д.

У першым квартале гэтага года мясцовая прамысловасць і промкааперацыя не справіліся з выкананнем планаў па выпуску тавараў шырокага спажывання. Асабліва нездавальняюча выконваецца план у асартыментным разрэзе. Напрыклад, план 1-га квартала 1944 года па прадпрыемствах мясцовай прамысловасці выканан па вытворчасці цвікоў—на 36 працэнтаў, скабяных вырабаў—на 20 працэнтаў, рамонту сельгасінвентара—на 48 працэнтаў, сталоў—на 22,4 працэнта, ганчарнай пасуды—на 22 працэнты, пашыву абутку—толькі на 2,3 працэнта.

Па вытворчасці Белкаапромсовета план першага квартала выканан: на гаспадарчаму мылу—на 6 працэнтаў, на вяроўцы—на 24,4 працэнта. Недастаткова арганізавана абслугоўванне насельніцтва рамонтам абутку і адзення.

Мясцовая прамысловасць і промкааперацыя маюць вялікія магчымасці ў бліжэйшы час павялічыць вытворчасць тавараў шырокага спажывання. Неабходна стварыць новыя і павялічыць існуючыя вытворчыя магутнасці прадпрыемстваў, дабіцца, каб у кожным раёне былі арганізаваны майстэрні і заводы па вытворчасці тавараў шырокага спажывання.

Самаадданай працай беларускі народ пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна з часцю выканае дадзеныя ім указанні па аднаўленню разбуранай нямецкімі захопнікамі народнай гаспадаркі ў рэспубліцы, па адраджэнню яшчэ нашай квітнеючай Совецкай Беларусі.

Тавары шырспажыву — насельніцтву

(З выступлення дырэктара Чэрыкаўскага райпромкамбіната тав. Цыганкова)

Наш раён немцы разбурылі дашчэнту. Таму з першых-жа дзён мы паставілі перад сабой задачу —вырабляць лесазавод, каб даць піламатэрыялы, неабходны для адбудовы прадпрыемстваў і жылых дамоў. Будавалі яго сваімі сіламі. Працавалі і ўдзень і ўначы, з цяжкасцямі ніхто не лічыўся. Завод пабудавалі ў кароткі тэрмін і ўжо распілавалі 800 кубаметраў лесу.

Патрэбна была паравая машына. З двух разбураных, спаленых машын мы рашылі сабраць адну. Не хапала многіх частак. Саматужным шляхам адлівалі шасцерні, медныя падшыпнікі, кавалі дышлы і іншыя дробныя дэталі. І машыну зрабілі.

Аднавілі 8 млыноў, якія патрабавалі капітальнага рамонту. Усе яны зараз працуюць бесперабойна, задавальняюць патрэбы насельніцтва. У першым квартале гэтага года яны па многа перавыканалі план. Гэта вынік чэсных, добрасумленных адносін рабочых да даручанай справы.

Ёсць у нас цагельны завод. Яго аднавілі таксама сваімі сіламі. Устанавілі там нафтавы рухавік, які сабралі з утылю, і зараз вырабляем цэглу.

Працуе сталярная майстэрня. Яна вырабляе сталы, табурэткі, шафы, чамаданы. Слясарна-кавальская майстэрня вырабляе вёдры, кружкі, тазы з бляхі, сабранай на папялішчах.

План валавай прадукцыі прадпрыемствамі райпромкамбіната ў першым квартале 1944 года выканан на 146 працэнтаў.

Зараз будуем яшчэ адзін млын. Мяркуем пабудаваць яшчэ чарапічны завод, стварыць бандарную майстэрню, калёсны цэх, кошыкаплятачны цэх.

Цяжка з кадрамі. Рашылі рыхтаваць іх самі шляхам індывідуальнага навучання. Дзесятнік-будаўнік тав. Перавознікаў навучае 10 вучняў, прымацавалі вучняў і да механіка Пацягіна і да многіх другіх кваліфікаваных рабочых.

Рашэннем журы, Чэрыкаўскаму райпромкамбінату прысуджан пераходны чырвоны сцяг Магілёўскага абкома КП(б)Б і выканаўчага камітэта абласнога Совета дэпутатаў працоўных, а таксама вызначана грашовая прэмія ў суме 10.000 рублёў. Гэта абавязвае нас працаваць яшчэ лепш, множыць поспехі, пашыраць асартымент вырабаў, павялічваць выпуск тавараў шырокага спажывання.

Наш калектыў прыкладзе ўсе сілы да таго, каб не здаць першынства, утрымаць пераходны чырвоны сцяг.

Няўхільна клапаціцца аб патрэбах працоўных

(З выступлення старшыні Віцебскага облмногапромсаюза тав. Сорына)

З часу вызвалення ад нямецка-фашысцкіх акупантаў часткі раёнаў Віцебскай вобласці намі арганізавана 37 майстэрняў, каапервавана 372 чалавекі. Якую-ж прадукцыю выпусцілі мы за гэты час? 52 тысячы літраў гаспадарчай і 3.570 кілаграмаў мастацкай пасуды. Прычым гаспадарчая пасуда выпушчана ў вельмі багатым асартыменце. Швейных вырабаў выпусцілі ў красавіку на 30 тысяч рублёў. З пачатку года выпусцілі на 33 тысячы рублёў скураных вырабаў і на 13 тысяч у красавіку. Па кераміцы і ганчарных вырабах мы выканалі план у параўнанні з даваенным часам на 120 працэнтаў.

Арганізавалі 2 скураных заводы, майстэрню па рамонту гадзіннікаў. Ёсць 4 цырульні. Справа ўпіраецца ў кадры. У іх мы адчуваем востры недахоп. Тое-сёе мы прадпрымаем — арганізуем брыгаднае вучнёўства, замацоўваем вучняў за майстрамі, але гэтага недастаткова. Абласныя-ж арганізацыі замест таго, каб дапамагчы нам, тармозяць справу, часта забіраюць спецыялістаў, перакідваюць іх на іншыя прадпрыемствы і выкарыстоўваюць зусім не па прызначэнню.

Адновім лесахімічную вытворчасць

(З выступлення старшыні арцелі „Палескі смалакур" тав. Кудзенка)

Арцель «Палескі смалакур»— лесахімічная. Да вайны яна была адной з самых вялікіх: мела 12 катлоў і 2 спіртапарашковыя заводы, выпрацоўвала прадукцыі лесахіміі ў год па суму да 2 мільёнаў рублёў.

За час гаспадарання нямецка-фашысцкіх акупантаў лесахімічная вытворчасць была тут зусім разбурана. У арцелі «Палескі смалакур» з 12 катлоў не засталося ні аднаго.

Калі мне была даручана работа па аднаўленню хімічных арцеляў, я перш за ўсё ўзяўся за падшуканне спецыялістаў. Падабраў 27 рабочых, сярод якіх было 6 спецыялістаў.-гоншчыкаў, пасля чаго разгарнулі работу. На сёння арцеллю здабыта 25 тон вугалю, 8 тон калёснай мазі.

Калі пачалі ўстаноўку катлоў сутыкнуліся з цяжкасцямі—не было цэглы. Даводзілася здабываць яе з фундаментаў спаленых дамоў. Аднавілі завод «Рудня» набылі волава і зараз маем магчымасць аднавіць змеявік і праз некалькі дзён пусціць завод у ход.

Мы намецілі арганізаваць бандарную вытворчасць, але сустракаемся з цяжкасцямі—не хапае кваліфікаваных рабочых. Частка спецыялістаў, якія працавалі раней у гэтай арцелі, працуюць у іншых установах і выкарыстоўваюцца не па спецыяльнасці. Напрыклад, два бондары браты Панкратавы працуюць вартаўнікамі, у пажарнай ахове працуе бондар Абрамовіч — былы член гэтай арцелі.

Зараз мы прыступілі да вырабу сіт. Знайшлі майстра. Ёсць пяць спецыялістаў, шырока выкарыстоўваем жаночую працу. Зрабілі пакуль што 200 штук сіт.

З усёй упэўненасцю я заяўляю —план, які спушчаны нам, мы выканаем. Адрадзім былую славу сваёй арцелі, адновім яе даваенную магутнасць.

Больш будаўнічых матэрыялаў

(З выступлення начальніка вытворчага аддзела Гомельскага облторфкерамсаюза тав. Сувалава).

Сваю дзейнасць Гомельскі облторфкерамсаюз пачаў у лютым 1944 года. З моманту яго арганізацыі створаны ўжо 9 торфарцеляў, якія поўнасцю забяспечаны інвентаром. Арцель «Гразкі», Гомельскага раёна, з 3-га мая прыступіла да здабычы торфу. Людзі, занятыя на здабычы торфу, працуюць выдатна, выконваюць, як правіла, нормы на 150—200 працэнтаў.

Мы арганізавалі 4 майстэрні па вырабу ганчарнай пасуды. Упершыню прыцягнуты да гэтай справы жанчыны, якія выдатна спраўляюцца з работай. У адным раёне поўнасцю падрыхтавалі да ручной формоўкі цагельны завод. З сёмнаццатая дня ён пачаў работу. Падрыхтаваны да ручной формоўкі і цагельны завод у другім раёне.

Цагельны завод, дзе дырэктарам тав. Канавалаў, мае тры цэхі: па выпрацоўцы чарапіцы, пасуды і цэглы. Але бяда ў тым, што раённыя арганізацыі іншы раз тармозяць работу завода. Райком партыі і райвыканком вельмі часта пасылаюць дырэктара ў розныя камандзіроўкі і на заводзе ён бывае госцем. Таму не прыходзіцца здзіўляцца, што падрыхтоўка да сезона на заводзе ідзе дрэнна.

ПА ВАЕННАМУ ПРАВЯДЗЕМ СЯЎБУ

Раўняцца па перадавых

Да вайны ў Рэчыцкім раёне быў 81 калгас, кожны з іх меў па 2—3 жывёлагадоўчыя фермы. Калгасы атрымлівалі высокія ўраджаі зернавых, тэхнічных культур і бульбы. Нямецкія людаеды разбурылі калгасы раёна. Пасля вызвалення раёна ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, калгаснікі дружна ўзяліся за аднаўленне разбуранай гаспадаркі. Да пачатку веснавой сяўбы адноўлены ўсе калгасы.

З наступленнем цёплых дзён калгасы дружна прыступілі да веснавой сяўбы. На сённешні дзень большасць калгасаў закончыла сяўбу зернавых. Пасеяна больш 600 гектараў ільну, ідзе масавая пасадка бульбы. Калгасам, якія больш пацярпелі ад акупантаў, дзяржава аказала вялікую дапамогу насеннем.

Перадавое месца на сяўбе ў раёне займае калгас «Ленінскі шлях», Вязуеўскага сельсовета, якім кіруе былы партызан тав. Васілец. Калгас выканаў план сяўбы зернавых на 107 процантаў, пасеяў 27 гектараў ільну пры плане 24. Засеяна больш 20 гектараў бульбы.

Добра працуюць калгаснікі сельгасарцелі «Новае жыццё» (старшыня тав. Карчэўскі). На 15 мая калгас перавыканаў план сяўбы зернавых і засеяў 10 гектараў ільну, пры плане 8. Калгас заканчвае пасадку бульбы. Брыгада тав. Дзерамчука пасеяла 30 гектараў зернавых, 5 гектараў ільну, 14 гектараў бульбы, значна перавыканаўшы свае заданні. Пшаніца, ячмень і бульба пасеяны па лепшых папярэдніках, добра апрацаваных і ўгноеных. Перадавая калгасніца Елена Вярбіцкая выконвае штодзённа паўтары —дзве нормы. Яе прыкладу следуюць і другія калгаснікі.

Добра працуюць на веснавой сяўбе калгаснікі Чарнянскага сельсовета, якім кіруе тав. Дзятловіч. Калгасы сельсовета набліжаюцца да поўнага завяршэння сяўбы.

Аднак, асобныя калгасы яшчэ сур'ёзна адстаюць па выкананню плана веснавой сяўбы. У калгасе імені Фрунзе (старшыня тав. Лапега) пасеяна 118 гектараў зернавых, пры плане 216, а да сяўбы ільну і бульбы тут яшчэ не прыступілі.

Каля 100 чалавек совецка-партыйнага і комсамольскага актыва раёна дапамагаюць зараз калгасам раёна правільна арганізаваць працу, мабілізаваць усе сілы, каб у бліжэйшыя дні поўнасцю закончыць сяўбу зернавых, ільну і бульбы.

А. АРЛОЎСКІ,
загадчык Рэчыцкага райземаддзела.

За сярэдняй лічбай

На 15 мая калгасы Добрушскага раёна план сяўбы яравых выканалі на 47 процантаў, у тым ліку зернавых — на 60,2 процанта. Дзесяткі калгасаў даўно закончылі сяўбу ранніх зернавых і зараз паспяхова вядуць пасадку бульбы і сяўбу тэхнічных культур.

Але за сярэдняй лічбай па раёну хаваюцца адстаючыя калгасы, якія зацягнулі сяўбу. Асноўныя прычыны гэтага — дрэнная арганізацыя працы, слабая працоўная дысцыпліна.

Возьмем для ілюстрацыі два калгасы Агародне - Гомельскага сельсовета — «7 з'езд советаў» і «Чырвоны ўдарнік». Гэтыя калгасы маюць аднолькавыя ўмовы і магчымасці, але працуюць яны па рознаму. Калгас «7 з'езд советаў» своечасова закончыў сяўбу ранніх зернавых і заканчвае пасадку бульбы. Гэтых поспехаў калгас дабіўся дзякуючы здзельшчыне, соцыялістычнаму спаборніцтву і звеннявой арганізацыі працы.

Зусім іншы малюнак у калгасе «Чырвоны ўдарнік». Тут дрэнна расстаўлена рабочая сіла, значная частка калгасніц не выходзіць на работу. Працоўны дзень пачынаецца надта позна. І як вынік калгас зацягнуў сяўбу, упускае лепшыя агратэхнічныя тэрміны.

Сур'ёзна адстае па сяўбе і калгас імені Молатава, Харошаўскага сельсовета, дзе старшынёю тав. Адзіночанка. Тут ёсць 112 коней, дастаткова сельскагаспадарчага інвентара, хапае таксама і рабочых рук. Аднак, сяўба не закончана і зараз.

Не лепш ідзе сяўба і ў калгасах Жгуньскага сельсовета (старшыня тав. Аксёнчыкаў). Пачынаючы з 3-га мая асобныя калгасы сельсовета засяваюць у дзень не больш 2 гектараў. Гэта вынік таго, што кіраўнікі сельсовета і калгасаў супакоіліся на першых поспехах і перасталі сур'ёзна кіраваць сяўбой.

Ліквідаваць адставанне гэтых калгасаў, забяспечыць высокія тэмпы сяўбы па ўсяму раёну — баявая задача кіраўнікоў раёна.

І. ДЗЯНІСАВА.

СПАБОРНІЦТВА ЗА АТРЫМАННЕ ПЕРАХОДНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГУ СОЎНАРКОМА БССР

МОЗЫР, 19 мая. (БЕЛТА). У калгасах Бабрыняцкага сельсовета, Мозырскага раёна, шырока абмеркавалі пастанову Соўнаркома Беларускай ССР аб устанаўленні пераходных чырвоных сцягаў для пераможцаў у соцыялістычным спаборніцтве за высокі ўраджай.

Калгаснікі сельгасарцелі імені Кірава на сходзе рашылі ўключыцца ў спаборніцтва і змагацца за першынство. На сходзе выступіў калгаснік тав. Сядзельнік, які заявіў:

— У нас ёсць усе магчымасці для таго, каб заваяваць пераходны чырвоны сцяг СНК БССР. Першы наш поспех — занясенне на раённую дошку пачота.

На другі дзень тав. Сядзельнік на ворыве выканаў норму на 150 процантаў.

У калгасе паспяхова закончана сяўба зернавых культур і пасадка бульбы, заканчваецца сяўба ільну.

Узорна правесці іспыты ў школах

Совецкая школа вызваленых раёнаў уступае ў выключна адказны перыяд сваёй работы — правядзення праверачных іспытаў.

Настаўніцтва Совецкай Беларусі ў гэтым навучальным годзе праводзіла сваю работу ў цяжкіх умовах. Перад ім стаяла задача —аднавіць школу, арганізаваць бацькоўскую грамадскасць на аднаўленне і прыстасаванне школьных будынкаў. За даволі кароткі тэрмін пачалі работу сотні школ. Вызваленая тэрыторыя Беларусі зноў пакрываецца густой сеткай пачатковых, няпоўных сярэдніх і сярэдніх школ.

За час іспытаў кожны вучань павінен зрабіць справаздачу па тых ведах, якія ён набыў за навучальны год. Адначасова з вучнямі дадуць справаздачу і настаўнікі і школы за сваю дзейнасць.

Іспыты, як замацаваная форма кантролю за работай школы, патрабуюць выключнай увагі як з боку дырэктара школы, так і органаў народнай асветы.

Педагагічны совет павінен распрацаваць рад мерапрыемстваў, накіраваных на лепшую падрыхтоўку і правядзенне праверачных іспытаў. Адным з важнейшых момантаў у падрыхтоўцы гэта—арганізацыя паўтарэння пройдзенага. Як-бы добра і ўдумліва не працаваў настаўнік, але калі ў канцы навучальнага года не паўтарыць пройдзенага, то веды вучняў не набудуць неабходнай паўнаты. Паўтарэнне вучэбнага матэрыялу трэба арганізаваць так, каб прывесці ў поўную стройную сістэму ўсе веды, набытыя вучнямі.

Настаўнік нясе асабістую адказнасць за якасць і моцнасць ведаў вучняў, за аб'ектыўную ацэнку іх. Іспыты трэба правесці так, каб выявіць сапраўдную паспяховасць вучняў.

У прадстаячых іспытах павышаецца роля і значэнне асістэнтаў, асабліва ў выпускных класах. Асістэнты на іспытах павінны ўважліва сачыць за адказамі вучняў і асабіста задаваць пытанні. Гэта абавязвае кіраўнікоў школ забяспечыць падбор асістэнтаў па магчымасці з спецыялістаў па данаму прадмету.

Дырэктар і загадчык навучальнай часткі ў ходзе іспытаў абавязаны сачыць за правільнасцю ацэнак, выстаўляемых вучням, і ў корані прэсякаць любую спробу экзаменатараў да завышаных ацэнак.

Побач з дакладным кантролем, органы народнай асветы, інстытуты ўдаскапалення настаўнікаў, раённыя метадычныя кабінеты павінны аказаць дапамогу настаўнікам у падрыхтоўцы да праверачных іспытаў шляхам арганізацыі метадычных кансультацый па пытаннях: методыка паўтарэння пройдзенага, методыка складання білетаў і тэкстаў кантрольных работ.

Практычнае значэнне набывае таксама правядзенне нарад кіраўнікоў школ. На гэтых нарадах трэба абмеркаваць асноўныя пытанні работы школ, становішча кантролю за работай настаўніка і намеціць шляхі ліквідацыі ўсіх недахопаў у прадстаячым навучальным годзе.

Кіраўнікі школ разам з комсамольскімі арганізацыямі павінны правесці вялікую выхаваўчую работу з вучнямі, накіраваную на глыбокую падрыхтоўку да праверачных іспытаў, на барацьбу з падсказваннем і спісваннем.

Неабходна таксама ўстанавіць кантроль за наведваннем вучнямі школы. Трэба правесці бацькоўскі сход, на якім азнаёміць бацькоў вучняў з інструкцыяй аб праверачных іспытах, расказаць аб важнасці і неабходнасці наведвання вучнямі школы ў апошнія чэцверці і аб стварэнні ўсіх умоў для падрыхтоўкі да іспытаў.

Узорна правесці праверачныя іспыты ў школах—адказная задача органаў народнай асветы, настаўніцтва і ўсёй совецкай грамадскасці.

Е. УРАЛАВА,
Народны Камісар асветы БССР.

Перадавы калектыў чыгуначнікаў

Чацверты месяц наша аддзяленне трымае пяршынство ў спаборніцтве калектываў ваенных чыгуначнікаў Беларускай дарогі. Соцыялістычнае спаборніцтва, якое з вялікай сілай разгарнулася ў адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна, дапамагло нам дабіцца новых вытворчых поспехаў.

Штодзённа мы выконваем план грузавых аперацый (пагрузка і выгрузка) не менш чым на 200 процантаў. Прастой вагонаў пад грузавымі аперацыямі знізілі на 8,8 гадзіны супроць заданага. На 2,2 кілометра перавыконваецца заданне па ўчастковай хуткасці. Няма ніводнага выпадку браку, аварый, парушэнняў правілаў тэхнічнай эксплаатацыі і дысцыпліны.

Асабліва выдатных поспехаў дасягнулі адзіныя змены ўчастковых дыспетчараў тт. Баравікова і Несвіт, калектывы станцый, дзе начальнікамі т. т. Жупікаў і Макараў, вагоннікі, дзе начальнікам участка тав. Максімава і іншыя.

Змена дыспетчара тав. Бараўкова ўжо тры месяцы займае першае месца ў аддзяленні. Тав. Бараўкоў часта выязджае на лінію, дзе асабіста вывучае людзей змены, кантралюе і інструктуе іх. Ён выдатна ведае кожную станцыю ўчастка, кожнага работніка змены. Загады яго добра і ўсебакова абдуманы, выконваюцца зменай хутка і чотка.

Выдатна працуе адзін з вядучых саставіцеляў размеркавальнай станцыі аддзялення тав. Фралоў. Ён фарміруе паязды ў 2—2,5 раза хутчэй заданага часу.

Вагоннікі аддзялення дабіліся выключных поспехаў. Іх калектыў зараз удвое меншы пакладзенага, бо вялікая частка вагоннікаў вядзе будаўніча - аднаўленчыя работы. З меншай колькасцю людзей яны выконваюць работу ўдвое-утрое большую, чым ім задана. Вагоннікі па сваёй ініцыятыве выконваюць рад сур'ёзных работ, не прадугледжаных планам. За тры апошнія месяцы дзякуючы гэтаму аддзяленне звыш плана выпусціла з гадавога рамонту 63 вагоны, адрамантавала многа дахаў вагонаў, кузаваў, бартоў. На 16.494 рублі сабрана запасных частак і дэталей для айчынных вагонаў і 16 тон запасных частак для вагонаў заходне-еўрапейскага тыпу.

Мы самі забяспечваем сябе цвікамі, балтамі, гайкамі, шплінтамі, гаечнымі ключамі, малаткамі і зубіламі.

Калектыў аддзялення праводзіць таксама вялікую работу па аднаўленню разбуранай нямецкімі вылюдкамі гаспадаркі. Сваімі сіламі і матэрыяламі мы аднаўляем цэх пад'ёмачнага рамонту аднаго з вялікіх дэпо чыгункі і дзве вадакачкі. Амаль усе рабочыя, занятыя на аднаўленні цэха, выконваюць і перавыконваюць нормы. Кожны аб'ект, які аднаўляем, мы здаём на некалькі дзён раней тэрміну.

У дасягненні ўсіх гэтых вытворчых поспехаў велізарную ролю адыгрываюць нашы комуністы і комсамольцы, іх патрыятычны прыклад самаадданай працы і шырока разгорнутая масава-палітычная работа. Усе комсамольцы аддзялення—стаханаўцы. Перадавымі зменамі сярод двіжэнцаў, вагоннікаў і ў іншых службах аддзялення з'яўляюцца комсамольска - маладзёжныя змены.

Начальнік перадавой станцыі комуніст тав. Жупікаў не толькі выдатны камандзір. Ён паўсядзённа вядзе масава-палітычную работу, ён выдатны агітатар, які выхоўвае ў людзях дух патрыятызма, адданасці Радзіме, жаданне самаадданна працаваць на дапамогу фронту.

У кожнай змене, брыгадзе, у кожным цэху і на кожнай станцыі ёсць у нас агітатары. Агітатараў мы рэгулярна склікаем, інструктуем, клапоцімся аб іх палітычным росце, аператыўна вырашаем пытанні, якія ўзнікаюць у працэсе іх работы.

Многія нашы перадавікі за сваю самаадданую работу ў франтавых умовах адзначаны ўрадавымі і наркомаўскімі ўзнагародамі. 48 работнікаў аддзялення ўзнагароджаны нагруднымі знакамі, чацвёра атрымалі ўрадавыя ўзнагароды. 20 процантаў работнікаў маюць розныя заахвочванні ад кіраўніцтва чыгункі. Палова іх—комуністы і комсамольцы.

Так, нягледзячы на складаныя ўмовы работы ля лініі фронта, дружна і зладжана працуе наш калектыў ваенных чыгуначнікаў. Гарачы патрыятызм, жаданне аддаць усе сілы для канчатковай перамогі над ненавісным ворагам —вось што натхняе работнікаў нашага аддзялення на працоўныя подвігі.

І. КОЛЬБЕ,
ордэнаносец, начальнік ваенна-эксплаатацыйнага аддзялення,

Н. АШАНІН,
ордэнаносец, начальнік палітаддзела аддзялення.

Самадзейныя мастакі ўзяліся за працу

Да вайны народная творчасць у Совецкай Беларусі прыняла шырокі размах. Не малых поспехаў дабіліся нашы самадзейныя мастакі. Яны «прымалі ўдзел у рэспубліканскай выстаўцы: «Ленін і Сталін — арганізатары беларускай дзяржаўнасці».

Многія лепшыя работы па ткацтву, вышыўцы, разьбе, інкрустацыі, скульптуры, жывапісу і графіцы былі высока ацэнены беларускім урадам, а іх аўтары ўзнагароджаны.

Большая частка экспанатаў з выстаўкі «Ленін і Сталін — арганізатары беларускай дзяржаўнасці» былі потым адабраны на ўсесаюзныя выстаўкі: «Абарона СССР» і «Наша Радзіма».

Вайна з нямецкімі фашыстамі на час перашкодзіла развіццю народнага выяўленчага мастацтва. Зараз рэспубліканскі і абласныя дамы народнай творчасці аднавілі работу ў дапамогу самадзейным мастакам. Нам удалося знайсці лепшыя ўзоры народнай творчасці БССР, якія з'явіліся каштоўным укладам у развіццё беларускай культуры. Знойдзены многія лепшыя экспанаты па ткацтву — тэматычныя габелены, пасцілкі, тэматычныя вышыўкі, ручнікі. Знойдзены таксама лепшыя работы па разьбе, інкрустацыі, скульптуры, жывапісу і графіцы. Знойдзены вядомы эскіз для вытканага габелена «Сталін — друг беларускага народа».

Рэспубліканскі дом народнай творчасці сумесна з Гомельскім абласным домам народнай творчасці правялі першую нараду самадзейных мастакоў. На гэтай нарадзе былі абмеркаваны пытанні далейшай работы, аб падрыхтоўцы да тэматычнай выстаўкі, аб конкурсе на лепшы тэматычны плакат. Пасля нарады мы прагледзілі работы таварыша Какора — удзельніка Айчыннай вайны, які пасля ранення вярнуўся ў Гомель. Тав. Какора зрабіў некалькі малюнкаў Гомеля. Самадзейны мастак тав. Ішчанка — настаўнік чыгуначнага тэхнікума паказаў свае новыя эцюды, прысвечаныя Беларусі. Тав. Ішчанка таксама зрабіў вельмі цікавую работу з дрэва. Ён выразаў «Кабзара». Да выстаўкі тав. Ішчанка рашыў падрыхтаваць новую работу: «Сталін».

Мы лічым, што Белкаапромсовет на прыкладу мінулых год павінен арганізаваць у вызваленых раёнах БССР мастацка-прамысловыя арцелі, у якіх лепшыя майстры народнай творчасці змогуць развіваць сваё мастацтва.

М. В. БЕРКОВІЧ,
старшы кансультант Рэспубліканскага дома народнай творчасці.

Настаўніцкія курсы

У Рэчыцы пачалі работу курсы па падрыхтоўцы настаўнікаў. На курсах займаецца 90 чалавек.

Пры Рэчыцкім педагагічным вучылішчы пачалі работу курсы па падрыхтоўцы дашкольных работнікаў. На гэтых курсах навучаецца 80 чалавек. У праграме курсаў апрача агульнаадукацыйных прадметаў — методыка работы з дзецьмі, дзіцячыя гульні і іншыя.

Па вызваленых раёнах рэспублікі

✦ Разгарнуліся работы па адбудове вялікага дома для рачнікаў у Гомелі. Па плану дом павінен быць адбудаваны да 7 лістапада. Будаўнікі ўзялі на сябе абавязацельства закончыць работы на месяц раней і здаць дом у эксплаатацыю да 7 кастрычніка гэтага года.

✦ Пачаліся заняткі на першым курсе фельчарска - акушэрскай школы ў Клімавічах. Навучаецца 70 чалавек.

✦ Звыш 22.000 рублёў сабралі ў фонд дапамогі дзецям-сіротам жонкі афіцэраў-франтавікоў (Касцюковічы). На сабраныя грошы дзецям закуплены падарункі — наскі, туфлі, сарафаны і інш. Усё гэта ўжо перададзена дзецям.

✦ Шырока разгарнула сваю работу Касцюковіцкая прамысловая арцель «Чырвоны багатыр». Каваль Васіль Башлыкоў, працуючы ў кузні гэтай арцелі, адрамантаваў 135 плугоў для калгасаў.

На беразе Дняпра

Шырока і вольна нясе свае воды прыгажун Днепр... На прычале стаяць толькі што прыбыўшыя сюды баржы, гойдаюцца лодкі. Ажыла яшчэ адна прыстань на Дняпры. Гэта прыстань за кароткі тэрмін прыняла даваенны выгляд.

Тут, на беразе Дняпра, працуюць энтузіясты. Вось брыгадзір па аднаўленню прыстанскай гаспадаркі К. П. Нікалайчык. Ужо многа год працуе ён на беразе роднай ракі. Цесляр Я. Скаблоў разам са сваім таварышам Т. Ланасавым сумелі поўнасцю забяспечыць аднаўленчыя работы на прыстані.

Тут Дрынь, Смоліч, Шмаргуноў у час нямецкай акупацыі знаходзіліся ў радах партызан, а з прыходам Чырвонай Арміі яны вярнуліся да сваёй ранейшай працы.

Начальнік прыстані тав. Рэйзін аб'яднаў вакол сябе моцны калектыў работнікаў, які па-баявому змагаецца за бальшавіцкае праўдзенне навігацыі на родным Дняпры.

Б. МІХАСЁЎ.

ВЫПУСК МЕДЫЦЫНСКІХ СЯСЦЁР

ЛЁЗНА, 19 мая. (БЕЛТА). Адбыўся першы выпуск курсантак школы медыцынскіх сясцёр. Большасць слухачоў — нядаўнія партызанкі. Дыпломы медыцынскіх сясцёр атрымалі 87 дзяўчат.

ТЭАТРАЛЬНЫЯ НАВІНЫ

У горадзе Гомелі прыступае да работы Беларускі Дзяржаўны тэатр кукал. 21 мая адбудзецца адкрыццё тэатра. Пойдзе спектакль «Вялікі Іван». Група артыстаў кукальнага тэатра выехала ў раёны Гомельскай вобласці для абслугоўвання калгасаў.

* * *

21 мая ў Беларускім Дзяржаўным ордэна Леніна тэатры оперы і балета адбудзецца прэм'ера оперы «Чыо-Чыо-Сан» («Мадам Бетэрфляй») музыка Д. Пучыні. Ролю Бетэрфляй выконвае заслужаная артыстка БССР В. Малькова.

М. С. ПРОНІН

15 мая г. г. пасля цяжкай хваробы памёр намеснік Народнага Камісара Земляробства БССР, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР Мацвей Сяргеевіч **Пронін**.

Тав. Пронін нарадзіўся ў 1897 годзе ў працоўнай сялянскай сям'і ў Орлоўскай вобласці. У перыяд грамадзянскай вайны тав. Пронін 3 годы знаходзіўся ў радах Чырвонай Арміі. У 1922 годзе ўступіў у рады бальшавіцкай партыі. У годы мірнага будаўніцтва працаваў сакратаром валкома ВКП(б) і на іншых партыйных і совецкіх пасадах. У 1937 годзе скончыў Маскоўскую Акадэмію сацыялістычнага земляробства і быў накіраван у Беларускую ССР, дзе працаваў начальнікам Упраўлення Наркамзема, начальнікам Гомельскага аблза, а з 1941 года намеснікам Народнага Камісара Земляробства БССР.

Многа сіл і энергіі ўклаў тав. Пронін у справу ўздыму і росквіту сацыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР. Урад высока ацаніў заслугі М. С. Пронина і ўзнагародзіў яго ордэнам Чырвонай Звязды.

Мацвей Сяргеевіч заўсёды чула адносіўся да запатрабаванняў працоўных, — быў скромным, чулым таварышам.

З глыбокім жалем сустракаюць паведамленне аб смерці М. С. Проніна ўсе яго таварышы. У памяці іх назаўсёды застанецца яго вобраз, як прыклад самаадданага служэння Совецкай Радзіме.

Крупеня І. А., Цішкоў С. І., Яраслаўцаў І. С., Міронаў В. А., Осіповіч П. І., Хількевіч А. Ф., Хабенка К. К., Астроўскі, Трэцьяковіч Г. Е., Фомчэнка С. Р., Еўданімава А. Е., Грыбаедаў В. І.

Міжнародная інфармацыя

Налёт авіяцыі саюзнікаў на Берлін

ЛОНДАН, 19 мая. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, у Лондане афіцыйна аб'яўлена, што 19 мая вялікія злучэнні самалётаў саюзнікаў зрабілі налёт на аб'екты ў Берліне і ў раёне Брауншвейга. Раніцай 19 мая меншыя па колькасці злучэнні самалётаў зрабілі налёты на ваенныя аб'екты ў Паўночнай Францыі.

Ваенныя дзеянні ў Італіі

ЛОНДАН, 19 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што пасля заняцця Касіно англійская 8-я армія хутка выкарыстала дасягнуты поспех і рашуча адкінула ворага на «лінію Гітлера». Французскія і амерыканскія часці амерыканскай 5-й арміі працягвалі сваё прасоўванне ў гарах на поўдзень ад ракі Ліры і ў сучасны момант знаходзяцца ў сутыкненні з ворагам на вышынях, якія з'яўляюцца паўднёвымі ўмацаваннямі варожай абарончай лініі. На ўзбярэжжы амерыканскія войскі занялі горад Фармію.

Учора вялікія злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў зрабілі налёты на варожыя аб'екты на Балканах. Не гледзячы на неспрыяючае надвор'е, злучэнні бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёты на нафтаачышчальныя збудаванні ў Плаешці, а таксама на сартыровачныя станцыі ў Белградзе і Ніша.

Авіяцыя саюзнікаў зрабіла таксама налёты на аб'екты праціўніка ў Італіі.

Міжземнаморская авіяцыя саюзнікаў зрабіла 2.200 самалёта-вылетаў.

НЬЮ-ЁРК, 18 мая. (ТАСС). Неапалітанскі карэспандэнт агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе, што ў час новага наступлення на італьянскім фронце, войскі саюзнікаў захапілі тэрыторыю плошчаю ў 125 квадратных міль.

АЛЖЫР, 19 мая. (ТАСС). На апошніх даных войскі саюзнікаў з пачатку новага наступлення на італьянскім фронце ўзялі ў палон 7.000 немцаў, з гэтага ліку 1.500 палонных узяты ў Касіно.

ЗАМЕЖНАЯ ХРОНІКА

У Італію прыбыла паўночна-афрыканская 6-я бронетанкавая дывізія.

* * *

Да 30 ліпеня ў ЗША мяркуецца выпусціць 209 тысяч трактараў, частка іх прызначаецца для экспарта. Да 6 мая выпушчана 182 тысячы трактараў.

* * *

На-днях у Каіры пачаў дэманстравацца совецкі кінофільм «Сталінград». На прагледзе прысутнічалі егіпецкі кароль Фарук і міністры. Фільм карыстаецца вялікім поспехам.

Канец варожага бронепоезда

1-ы БЕЛАРУСКІ ФРОНТ, 18 мая. **(Спец. кар. ТАСС).** Гэты бронепоезд, які нёс з сабою ўсюды смерць і разбурэнні, добра вядомы тысячам людзей у Беларусі. Многія месяцы падрад ён курсіраваў і рабіў сваю чорную, разбойніцкую справу на магістралі Брэст—Баранавічы, паміж Мінскам і Бабруйскам, у балоцістым Палессі ад Кобрына да Пінска і далей на Лунінец. «Пірат на калёсах» — так зваў народ гэта смертаносная стальное страшыдла, якое вывала не на фронце, а ў глыбокім тылу супроць грамадзянскага насельніцтва.

Афіцыйна ў немцаў ён называўся «бронепоезд № 27». З 1943 года ў сувязі з нарастаючай у Беларусі хваляй партызанскага руху ён спецыяльна выкарыстоўваўся германскім камандаваннем «для барацьбы з партызанамі». На самай-жа справе бронепоезд № 27 выкарыстоўваўся гітлераўцамі, як зброя разгрому мірных вёсак.

Бронепоезд быў абсталяваны па апошняму слову сучаснай ваеннай тэхнікі. За тоўстымі браніраванымі сценамі вагонаў захоўваліся гарматы, кулямёты і ўзброеная да зубоў пяхота. Капітан Шульц, камандзір бронепоезда № 27, меў катэгарычны загад дзейнічаць супроць западазроных у спачуванні партызанам рашуча і бязлітасна...

Шары састаў марудна ішоў з Кобрына на ўсход. Наперадзе рухаліся тры платформы з пяском, за імі следвалі броневагон з артылерыйскімі гарматамі, наступны вагон з зенітнай гарматай, у цэнтры састава ішоў лакаматыў, за ім яшчэ адна зенітная гармата, броневагон з пяхотай, броневагон з артылерыяй. Закольвалі састаў яшчэ тры платформы з пяском. Гэтыя платформы, якія следвалі ў галаве і хвасце бронепоезда, прызначаліся галоўным чынам для таго, каб у выпадку падрыва чыгуначнага шляху партызанамі, яны першымі трапілі на разбурэны ўчастак і абаранялі ад крушэння ўвесь састаў.

На поўдарозе паміж Пінскам і Лунінцом бронепоезд спыніўся. Жэрлы гармат былі павернуты ў бок невялікага беларускага пасялішча, размешчанага справа ад магістралі, недалёка ад палатна чыгункі. Намеснік камандзіра бронепоезда аддаў загад адкрыць агонь.

У ход пайшлі мінамёты і кулямёты, якія высунуліся з сцен броневагонаў.

Шквал агню абрушыўся гітлераўцамі на безабаронную беларускую вёску і на працягу некалькіх мінут знеслі яе з твару зямлі. Жыхары, разгубіўшыся ад страху, выскаквалі з дамоў, але куды маглі яны ўцякаць сярод грохату снарадаў і тысяч асколкаў? Нямецкія прасследаваліся кулямётным агнём, а пехацінцы, забраўшыся на дах броневагонаў, стралялі ў безабаронных людзей. Вёска разам з усім яе насельніцтвам была поўнасцю знішчана.

Гэта адбылося раннім снежаньскім днём 1943 года, з да гэтага па загаду капітана Шульца была вядзергнута такому-ж абстрэлу вёска, размешчаная на захад ад Пухавіч. У лютым бронепоезд абстраляў з артылерыйскіх гармат вёску, размешчаную на захад ад Кобрына. Узніклі вялікія пажары, было многа забітых і параненых сярод дзяцей, старых і жанчын.

«За спачуванне партызанам» — так тлумачыў кат Шульц гэтыя бандыцкія налёты бронепоезда.

Жыхары соцень беларускіх вёсак, якія раскінуліся на абодвух баках чыгункі, жылі ў вечным страху, чакаючы з дня ў дзень пірацкага налёта. Але яшчэ страшней было, калі з дапаможных платформаў на зямлю спаўзалі два танкі і, не сустракаючы ніякага супраціўлення, давілі ўсё жывое, што ім траплялася на шляху.

Дзесяткі мірных беларускіх вёсак, соценькі і тысячы жыхараў загінулі ад агню бронепоезда № 27.

* * *

Гэты бронепоезд захоплен совецкімі войскамі. Аб усіх крывавых злачынствах нямецкіх бандытаў з бронепоезда № 27 вымушаны быў прызнацца захоплены ў палон радыст бронепоезда эфрэйтар Хорст Гофман.

І. ДЗЯНІСАЎ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00142. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўскага, 10.